

Alergická rinitida u dětí

MUDr. Barbora Koubková

Oddělení alergologie a klinické imunologie FN Olomouc

Alergická rinitida je nejčastější neinfekční rinitidou s prevalencí 10–20 % obyvatelstva v rozvinutých zemích. V dětské populaci se jedná především o děti starší 5 let, ale v posledních letech se první projevy objevují již v batolecím a předškolním věku. Nedostatečná terapie alergické rinitidy může vést k progresi astmatických a kožních atopických projevů u dětských pacientů. Tyto aspekty, spolu se snížením kvality života dítěte, jsou hlavní důvody k důsledné diagnostice a terapii alergické rinitidy založené na doporučeních iniciativy ARIA 2019.

Klíčová slova: alergická rinitida u dětí, diagnostika a terapie, doporučení ARIA 2019.

Allergic rhinitis in children

Allergic rhinitis is the most common non-infectious rhinitis with a prevalence of 10–20% of the population in the developed countries. In the pediatric population it mainly concerns children older than 5 years, but in recent years the first symptoms appear already in toddler- and preschool-age. Inadequate therapy of allergic rhinitis can lead to the progression of asthma and skin atopic manifestations in pediatric patients. These aspects, together with the decrease of the child's quality of life, are the main reasons for consistent diagnosis and therapy of allergic rhinitis based on the recommendations of the ARIA 2019 initiative.

Key words: allergic rhinitis in children, diagnostics and therapy, ARIA 2019 recommendations.

Úvod

Alergická rýma je definována jako zánět nosní sliznice, který je u predisponovaných osob způsoben hypersenzitivní reakcí I. typu na antigeny prostředí, které jsou zdravými jedinci běžně tolerovány (1).

V České republice se dle SZÚ sezónní alergická rýma vyskytovala v letech 1996–2016 u 13 % dětí s progresí s věkem, nejčastější diagnózou byla u dětí sezónní alergická rýma pylová, jejíž výskyt vzrostl z 6 % na 12 % (2). Podstatný je rovněž její souběh s bronchiálním astmatem – až u 60–70 % dětských astmatiků trpí alergickou rýmou (1).

Alergická rýma se klasifikuje jako sezonní nebo celoroční, dle doporučení iniciativy ARIA (Allergic Rhinitis and Its Impact on Asthma) se dále dělí na intermitentní (s projevy trvajícími méně než 4 dny v týdnu či méně než 4 týdny/

rok) a perzistující s déletrvajícími projevy. Dle tíže se rozlišuje lehká – středně těžká – těžká podle vlivu na kvalitu života pacienta, jeho denní aktivity a spánek. Těžší formy alergické rinitidy mohou u dětí vést k poruchám soustředění a zhoršení školního prospěchu (1, 3).

Vzhledem k dosud dobré dostupnosti odborné péče, bývají v ČR pacienti v péči alergologů s možnostmi podrobné diagnostiky a adekvátní terapie již od časných fází perzistující a těžší formy alergické rinitidy (3).

Diagnostika

Základem diagnostického procesu zůstává důsledná anamnéza, včetně rodinné alergické zátěže, míry a charakteru klinických projevů, vazby na denní nebo roční dobu, výskyt pylů v ovzduší nebo kontakt s dalšími možnými inhalačními alergeny.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research in Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2025;26(4):222-225

<https://doi.org/10.36290/ped.2025.043>

Článek přijat redakcí: 3. 7. 2025

Článek přijat k tisku: 18. 8. 2025

MUDr. Barbora Koubková

barbora.koubkova@fnol.cz